

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Repetitio Clem. I. Ut Clericorum De Officio Ordinarii

Aufréri, Étienne

Leodii, 1702

Tituli Primi De Potestate Sæculari super Ecclesiasticis personis & rebus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63069](#)

TITULI PRIMI
DE
POTESTATE SÆCULARI
super Ecclesiasticis personis
& rebus.

REGULA I. CUM FALLENT. XXI.

Clerici non possunt coram Sæculari Judice
conveniri de criminis, nec valet con-
suetudo in contrarium.

Fallit.

Primò. Si Papa causam talem deleget alicui Principi.

2. In Clerico falsum deponente coram sæculari

3. Ubi Ecclesiastica potestas deficit.

4. In degradato Clerico.

5. In deposito, excommunicato & crescente
contumacia Anathematizato.

6. In Clerico joculatore, qui anno vel tertio
monitus non desistit.

7. Fallit in Clerico conjugato non deferente
habitum & consuram Clericales.

8. Fallit in Clerico in minoribus constituto, qui
duas uxores habuit, vel qui cum vidua aut cor-
rupta contraxit.

9. Fallit in clericis carnificinam aut tabernam
publicè tenentibus.

10 Fallit ubi iudex secularis cognoscit ex dele-
gatione sedis Apostolicæ.

11 Fallit in eo qui assumpsit Clericatum,
postquam fuit captus à sæculari ut puta in car-
cere.

De Potestate

- 12 Fallit in casu violationis salvagardiae.
- 13 Fallit in portu armorum.
- 14 Fallit cum per Clericos sit offensa regiis officiariis officiando.
- 15 Fallit ubi Clerici volunt usurpare jurisdictionem regiam.
- 16 Fallit in Clerico artifice in artificio delinquentे.
- 17 Fallit in Clerico assumente officia , & administratione Laicorum , si in illis delinquit.
- 18 Fallit in Clerico assassino.
- 19 Fallit in Clerico qui diu se immiscuit sacerdotiis & enoribus , habitu & tonsura relictis , qui in delicto deprehenditur.
- 20 Fallit in apostata , qui relinquit ordinem Clericalem & habitum , & deprehenditur in criminе.

Idem in Clerico in minoribus constituto , qui effectus miles exercet arma.

- 21 Fallit in Clerico arma militaria deferentem , qui si tertio monitus à suo prælato non destitut.

REGULA SECUNDA TITULI *de potest. sacerulari.*

Clerici in causa civili etiam volentes de Jure non possunt coram Judice sacerulari conveniri contraria consuetudine non obstante.

Fallentia 33.

Primo fallit in causa civili feudali.

Tituli Primi

2. Fallit in Episcopo, vel Clerico habente jurisdictionem temporalem jure feudi.
3. Fallit in causa reconventionis.
Ista fallen. limitatur quinque modis.
4. Fallit in actione reali.
5. Quando Clericus, qui vendidit Laico inquietato, vocatur pro evictione, vel guarantia.
6. Fallit ubi Clericus efficitur hæres Laici jam convenitur coram seculari.
7. Ubi pater Laicus vult emancipare filium Clericum.
8. Fallit in insinuatione fienda de donatione excedente, facta per Laicum.
9. Fallit ubi statuto eaveretur, quod non valerent legata nisi insinuatione testamenti facta coram seculari, tali & contingeret Clericum institu i in testamento in quo legata essent relieta Laicis.
- 10 Fallit in Clerico se opponente in execuzione sententia latæ inter Laicos coram seculari.
- 11 Fallit ubi Laicus hæres vult facere publicationem testamenti, & Clericus dicit se successurum.
- 12 Fallit, ubi Laicus hæres faceret inventarium hæreditatis coram seculari, vocatis creditoribus & legatariis, & Clericus eslet creditor vel legatarius.
- 13 Fallit in Clerico qui successit prædoni in fraudem juris.
- 14 In Clerico apud quem ex ordinatione judicis secularis factum fuit depositum.
- 15 Fallit in judiciis duplicitibus.

De Potestate;

- 16 Fallit ubi convenienda esset universitas Clericorum & Laicorum, & major pars esset Laicorum.
- 17 Fallit ubi Laicus & Clericus compromiserunt in Laicum, à laudo cuius fuit appellatum.
- 18 Fallit quando Clericus est obligatus scedula manu sua vel sigillo suo corroborata.
- 19 Fallit cum Laicus obligatus Clerico prætendit obligationem factam sine causa, vel debitum solutum.
- 20 Fallit quando Clericus se obligat, & vult compelli curias temporales & rigores sigillorum regiorum cum hypothecatione bonorum suorum.
- 21 Ubi per Episcopum causæ pecuniariæ Clericorum, vel aliæ civiles essent alicui Laico delegatae.
- 22 Fallit ubi Clericus in causa appellationis per eum factæ ad Laicum condemnatur per Laicum in expen.
- 23 Fallit ubi Clericus communis opinione habetur pro Laico, vel ubi dubitatur an sit Clericus.
- 24 Fallit in possessoriis beneficiorum, vel aliarum rerum, aut jurium Ecclesiasticorum.
- 25 Fallit in causis etiam proprietatis beneficiorum in regula vacantium, aut aliorum, quorum collatio pertinet ad Regem.
- 26 Fallit cum agitur de reparatione Ecclesiasticorum.

Tituli Primi.

- 27 Fal. in censibus & tributis.
- 28 Fallit in datione tutelæ.
- 29 Fallit in Clerico minore cui dandus est cura-
tor.
- 30 In regno Franciæ propter notorium abusum,
- 31 Fallit in regno , quando fit aliquid contra
pragmaticam sanctionem.
- 32 Fallit in Clerico negotiatore :
- 33 In Clerico patiente se condemnari à secu-
lari . & postea in executione allegat privile-
gium.

Ampliationes 6. Prima & secunda

Regulae.

- 1 Extende primam & secundam regulas etiam ad concubinas quæ forum Clericorum sequun-
tur-
- 2 Ad uxores Clericorum conjugatorum por-
tantium habitum & tonsuram.
- 3 Ad familiam Clericorum.
- 4 Ad heremitas.
- 5 Ad rectores hospitalium auctoritate Episco-
pi ædificatorum.
- 6 Ad fratres tertij ordinis videlicet beguinosis.

Q U Ä S T I O.

**An in casibus præmissis , in quibus Clerici co-
guntur litigare coram sacerdotali judice , Clerici
in illis casibus ligentur statuto , stylo , aut con-
suetudine fori sacerdotalis. num. 40**

RE:

De Potestate.
REGULA TERTIA DE POTE-
state seculari,

Manus violentas injiciens in cle-
ricum est ipso jure excommu-
nicatus

Idem de conversis & novitijs cuiuslibet religio-
nis.

Declarationes hujus regule.

- 1 Amplia ad conversos sacerdotalium Ecclesia-
rum.
- 2 Ad mulieres quae dicuntur canonicas sacer-
tales.
- 3 Ad beguinas.
- 4 Contra detinentem Clericum in carcere vel
loco privato.

Idem in eo qui tenuit clericum per tunicam.

Idem de eo qui spuit aut aquam mittit su-
per eis

Idem si fiat vis in rebus eorum.

Quod limitatur octo modis.

- 5 Ad mandantem.
- 6 Ad eum qui dolo induxit alium ad percu-
tiendum.
- 7 In auxiliante cooperante & consiliante &
etiam in prohibere volente & non obveniente.
- 8 Ad clericum qui voluntarie se subjicit ver-
beribus, nam venit excommunicandus & verbe-
rans est excommunicatus.

Fallentia regula, Duodecim.

- 1 Fallit si quis clericum percutiat levitate
jocosa

Tituli Primi

- jocosa , non ex odio , reg. tertiae. fallen. 1.
2. Quando causa correctionis vel disciplinæ.
3. Quando ratione officii expellendo clericos
perturbantes divinum officium.
4. In clero reperto in criminis flagranti quia
potest detineri per 24. horas ad conveniendum
testes.

Quid de suspecto de fuga.

Quid de remissione fienda Ipost captionem.

Quid de confessione facta coram sacerdotali.

Quid de tortura.

Quid de expensis.

5. Fallit ratione defensionis tam sui quam
suorum.

6. In clero turpiter invento cum persona sibi
propinqua , matre , uxore , sorore , vel filia.

7. In omnibus casibus , in quibus quis perdit
privilegium clericale , de quibus in fallentiis.

1. reg.

8. In probabiliter ignorantे clericatum.

9. In invasore sedis Apostolicae.

10. In casu c. ubi periculum.

11. In puer & ignoscente.

12. Quando laici capiunt clericum ad mandata
sum sui episcopi.

REGULA QUARTA TITULI

1. de potestate sacerdotali.

Laici de negotiis ecclesiasticis se inton-
mittere non debent.

Fallentia regule 63.

1. Fal. quando faciunt ex delegatione ecclesias-
ticorum.

De Potestate.

- 2 Fallit in rege Franciae, qui gratias concedit clericis criminosis.
- 3 Fal. pro usu tuneris inter laicum.
- 4 Fal. injuramento.
- 5 Fal. quando clericus agit contra laicum actione rei ~~vendicat~~.
- 6 Fal. in sacrilegio.
- 7 In contractu usurarum.
- 8 In quæstione facti.
- 9 Fal. ubi dubitatur an materia sit pure ecclesiastica.
- 10 Fal. in laico arbitratore electo ad cognoscendum de usura.
- 11 Fal. in crimine adulterij in quo agitur ad pœnam sanguinis.
- 12 In calu falsi in litteris apostolicis per laicum commissi.
- 13 In sortilegis & divinatoribus.
- 14 In blasphemia.
- 15 In crimine sodomiæ.
- 26 Injuramento feudali.
- 17 In laico symoniaco.
- 18 In delicto commisso in ecclesia per laicum.
- 19 In fructibus decimarum inter laicos.
- 20 Fallit in cognitione an sit habitus clerical. vel non.
- 21 In causa juris patronatus ubi agitur de facto.
- 22 In laico fidejussore clerici.
- 23 In fructibus & emolumentis temporalibus, provenientibus ex rebus spiritualibus.
- 24 In clero pro debito regio capto Ecclesia remisso.
- 25 In datione tutorum pupillo clero.

Tituli Primi

- 26 In injuria facta clero per laicum.
27 Exequendo sententiam judicis ecclesiastici.
28 In appellatione facta ab ecclesiastico , qui convenerat ut delegatus à principe vel ab alio saeculari.
29 In articulo necessitatis , in quo licitum est confiteri laico.
30 In laico cui delegata est causa civilis clerici.
31 Laicus potest esse procurator in causa civili clerici.
32 Laicus potest esse vicarius Episcopi.
33 Laicus potest esse operarius in ecclesia.
34 Laicus potest esse assessor judicis ecclesias.
35 Laicus potest esse notarius in curia episcopali.
36 Laicus potest praedicare verbum Dei in Ecclesia de licentia episcopi.
37 Laicus & clericus possunt esse compromissarii in causa spirituali.
38 Laicus potest torquere clericum de mandato praefati.
39 De mandato Abbatis potest quem recipere ad professionem.
40 Laicus pro sua vel suorum injuria potest accusare Clericum.
41 Laicus si est parrochianus vel patronus , potest agere contra promovendum.
42 Laicus parrochianus vel patronus potest civiliter denunciare crimen clerici , quando sua interest habere bonum praefatum.
43 Laicus testificatur in causa criminaliter contra clericum.
44 Laicus iudex supplet negligentiam clerici
cog-

De Potestate

cognoscentis de vasallis.

45 Laicus iudex sacerdotalis in criminibus mixtis supplet negligentiam judicis Ecclesiastici.

46 Laicus Imperator reges & principes, data negligentia possunt congregare concilium.

47 Laicus princeps sacerdotalis per legem suam potest limitare seu interpretari jus divinum.

Et Laico etiam imperatori subjecere se potest Papa.

48 Laici possunt praescribere quod certo die habeant candelas.

49 Laicus praescribere potest decimas.

50 Laicus potest esse rector universitatis.

51 Laicus potest in Ecclesia habere praebendam.

52 Laicus potest habere bancam, & sedem in Ecclesia.

53 Laicus potest acceptare beneficium pro clero absente.

54 Laicus potest esse consiliarius in ecclesia.

55 Laicus iudex potest exequi legata pia.

56 Laicus potest esse delegatus in causa clericorum.

57 Quod Laici non debeant stare in choro contrarium servatur.

58 Laicus iudex cognoscit de reintegrazione possessionis matrimonium.

59 Laici possunt esse arbitri ad cognoscendum de causa suspicionis clericorum.

60 Laicus quilibet potest agere pro Ecclesia laesa.

61 Laici possunt intentare interdictum pro Ecclesia.

62 Quilibet parochianus potest agere actione rei

O

Tituli Primi

rei vindicationis pro rebus Ecclesiæ.

63 Quilibet laicus potest agere pro injuria facta sacerdoti.

TITULUS SECUNDUS DE POTESTATE Ecclesiæ super Laicos & rebus eorum, per 149 casus.

- 1 Pro crimine ecclesiastico potest judex Ecclesiasticus capere laicum purum, & eum carceri mancipare.
2. Potest judex Ecclesiasticus pecunialiter punire laicum, ecclesiæ temporaliter subjectum.
3. In concernentibus pietatem.
4. Pro quolibet peccato.
5. Judex laicus monitus tertio iusticiam ministrare cler. si non fecerit est excommunicatus.
6. Potest judex Ecclesiasticus mandare seculari judici sub pena excommunicationis, ut non exequatur testamenta usuriorum,
7. Idem de testamento incestuosi.
8. Potest Ecclesiasticus prohibere seculari judici ne procedat contra clericum etiam coram laico litigare volentem.
9. Potest judex Ecclesiasticus mandare seculari judici, ut non cognoscat de causa dependenti à causa coram ecclesiastico inchoata.
- 10 Potest episcopus interdicto subiungere locum, quando offi. temporales nolunt remittere clericum.
- 11 Potest judex ecclesiasticus sibi eligere tribunal, & in ecclesia & in camera sua.
- 12 Potest judex Ecclesiast. in sententia criminalium reservare gratiam Domini.
- 13 Si fuerit compromissum in clericum, & laicum & appelletur, episco. potest audiri.